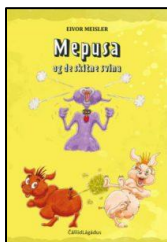

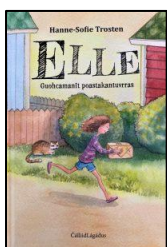
Nye samiske utgivelser – nyhetsbrev september 2020

Skjønnlitteratur for barn

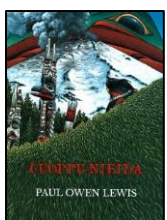
Eivor Meisler: Mepusa og de skitne svina

Oppfølger til Mepusa den grusomme og Kamikazepatroljen (2018) som handlet om den grusomme katta Mepusa og hennes feider med musene på en bondegård i Bonvika. Terroristen Adolf tapte kampen mot musene i Kamikazepatroljen og sitter nå pelsløs og nedbrutt i karantene. De skitne svina herjer vilt og uhemmet med bråkete og stinkende fjertefester, til stor fortvilelse for de sofistikerte og renslige yogasauene som må dele fjøs med dem. ISBN: 978-82-8263-394-9. ČálliidLágádus, 2020. Innb.

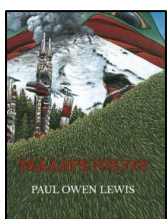
Hanne-Sofie Trosten: Elle – Guohcamanit poastakantuvrras

Elle er ikke en kjeltring, selv om om folk sier så. Elle er derimot velvillig innstilt og hjelpsom. Så går det ikke alltid slik som Elle vil, hun er uheldig. Noen mener også at Elle med vilje har funnet på å gjøre spillopper. I denne boka leser du om hendelser i Elles liv. ISBN: 9788282633833. ČálliidLágádus, 2020. 40 s. Innb. 225.-

Paul Owen Lewis: Cuoppu-Nieida

Nordsamisk oversettelse av Frog girl (2001). Når frosker plutselig forsvinner fra en innsjø bak en landsby på nordvestkysten av Stillehavet, våkner en vulkan i nærheten og en indianerjente blir kalt til et farlig oppdrag. Jenta kommer til en spektakulær verden under sjøen, og blir avhørt av «Bestemor» om «barna hennes» som forsvinner. Hvem er denne mystiske gamle kvinnen? Og hva vil skje hvis barna hennes ikke blir returnert? ISBN: 978-91-982434-2-0. Bágo čálliid siebrie, 2020. 31 s. Heftet.

Paul Owen Lewis: Tsååbpe-niejte

Sørsamisk oversettelse av Frog Girl (2001). Når frosker plutselig forsvinner fra en innsjø bak en landsby på nordvestkysten av Stillehavet, våkner en vulkan i nærheten og en indianerjente blir kalt til et farlig oppdrag. Jenta kommer til en spektakulær verden under sjøen, og blir avhørt av «Bestemor» om «barna hennes» som forsvinner. Hvem er denne mystiske gamle kvinnen? SBN: 978-82-93402-47-3. Gielem nastedh, 2020. 29 s. Heftet.

Lena Anderson: Stæjnan giesie

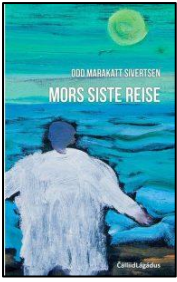
Sørsamisk oversettelse av Stinas sommar. Om sommeren bor Stina hos sin morfar på en øy i skjærgården. De fisker sammen og Stina samler pinner, fjær og annet som man kan finne på en øy. Sammen lytter de på den brølende og hylende stormen. Så bra at bestefar er med. På øya bor også bestefars venn Stortrutten. Han har levd et eventyrlig liv og kan fortelle de vildeste historier om skipsbrudd og annet spennende. ISBN: 978-82-93402-46-6. Gielem nastedh, 2020. 70 s. Innb. 100.-

Skjønnlitteratur for voksne

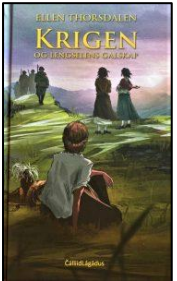
Aase Synnøve Falch: Over havet henger himmelen

Falch fra Nordreisa i Nord-Troms, har samisk bakgrunn og har nå gitt ut tredje og siste bok i sin romanserie om Sara og familien Persen. Sara blir boende i Tromsø og fortsetter på sykesøsterskolen. Hun jobber hardt med seg selv for å komme over sviket til Viktor. Hennes gode venn Lasse blir hennes støtte og hjelp. De reiser sammen til Berlin for å besøke Marianne og Walther. Der møter hun en fortid hun helst vil glemme. ISBN: 978-82-996910-6-2. Falch forlag, 2020. 228 s. Innb.

Odd Marakatt Sivertsen: Mors siste reise

Sivertsen fra Kåfjord i Nord-Troms har gitt ut sin tredje roman. Fortelleren i denne boken får beskjed fra sin mors nordnorske lege på sykehjemmet inne i fjorden at moren dessverre var på det siste. Legen antok at han kunne nå henne i livet om han reiste nordover straks. Han reiste. Reisen nordover blir for fortelleren samtidig en reise tilbake i tid. Tilbake til hans hjemlige trakter, til barne- og ungdomsårene, tiden med foreldrene i den lille bygda i «Læstadiuslandet». For det var nettopp det det var, hadde i hvert fall vært i fortellerens oppvekst. Nå var han tilbake. ISBN: 978-82-8263-402-1. ČálliidLágádus, 2020. 119 s. Innb.

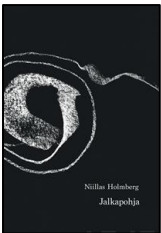
Ellen Thorsdalen: Krigen og lengselens galskap

Oppfølger til Mors døtre (2018). Den sjøsamiske småbrukerfamilien fra Nord-Troms som vi møtte i Mors døtre, står overfor nye utfordringer, samtidig som fortiden tynger, for hva var det egentlig som skjedde da moren døde? Familiens voksne døtre sliter i forholdet til menn, og det blir ikke bedre da tyske soldater kommer nordover etter krigsutbruddet i 1940. Signy, den yngste datteren, som har oppnådd skolens mål, er en sentral person i romanen, som også slutter med hennes dramatiske flukt fra gården i søken etter nye utfordringer. ISBN: 978-82-8263-400-7. ČálliidLágádus, 2020. 349 s. Innb.

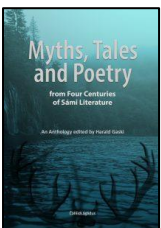
Niillas Holmberg: Såle

Norsk oversettelse av Juolgevuodđu (2018) som er nominert til Nordisk råds litteraturpris 2020. Poeten Endre Ruset har gjendiktet til norsk i samarbeid med Niillas Holmberg selv. Såle er poetisk manifest som framhever betydningen av kontakten mellom menneske og jorda, det som har verdi for fremtiden. Boken fremholder betydelsen av naturbasert tradisjonskunnskap samtidig som den stiller spørsmål om den passer inn i den moderne tiden og tankesettet. ISBN: 978-82-90625-98-1. DAT, 2020. 144 s. Heftet.

Niillas Holmberg: Jalkapohja

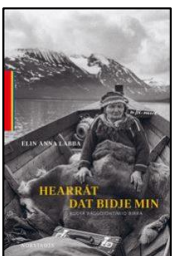
Finsk gjendiktning av Juolgevuodđu (2018) som er nominert til Nordisk råds litteraturpris 2020. Verket er et poetisk manifest som framhever betydningen av kontakten mellom menneske og jorda, det som har verdi for fremtiden. Boken fremholder betydelsen av naturbasert tradisjonskunnskap samtidig som den stiller spørsmål om den passer inn i den moderne tiden og tankesettet. ISBN: 9789512415236. Gummerus, 2019. 144 s. Heftet.

Myths, Tales, and Poetry – from Four Centuries of Sámi Literature

Antologi med samiske tekster i engelsk oversettelse. Utvalget av tekster er hentet fra de siste 400 år. Her finnes samiske fortellinger og poesi som skildrer alt fra hvordan verden ble til, hvordan Sápmi ble bebodd og til fortellinger om hvordan samene har kjempet mot kolonisering og assimilering. ISBN: 978-82-8263-381-9. ČálliidLágádus, 2020. 219 s. Heftet.

Faglitteratur

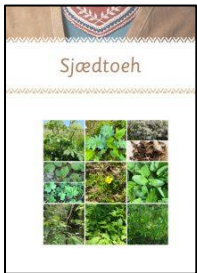
Elin Anna Labba: Hearráat dat bidje min – bággojohtimiid birra

Nordsamisk oversettelse av Herrarna satte oss hit – om tvångsförflyttningarna i Sverige (2020). For hundre år siden begynte tvangsforflytningene av reindriftssamer i Sverige. Boka forteller denne historien gjennom de tvangsforflyttede sine øyne. Hun har samlet beretninger, foto, brev og joiketekster. Det er tidsperioden fra 1919, da den nye reinbeitekonvensjonen trådte i kraft, til 1932. Labba følger 8 familier som ble tvunget til å flytte. ISBN: 978-91-1-310243-6. Norstedts, 2020. 190 s.

Harald Haraldsen Lindbach: Minoritetspolitiske dokumentasjonsstrategier i Nordområdet på 1700-tallet – En komparativ analyse av hvordan og hvor samer og kvener trer frem i arkivene til lokal- og regionalforvaltningen i Danmark-Norge og Sverige, med spesielt blikk på Nord-Troms, Jukkasjärvi og Enontekis

Doktorgradsavhandling som undersøker minoritetspolitiske dokumentasjonsstrategier i Nordområdet på 1700-tallet. En komparativ analyse av hvordan og hvor samer og kvener trer frem i arkivene til lokal- og regionalforvaltningen i Danmark-Norge og Sverige, med spesielt blikk på Nord-Troms, Jukkasjärvi og Enontekis. Justisprotokoller, domsbøker og misjonsarkiver og kirkelige arkiver blir spesielt belyst i avhandlingen. UiT Norges arktiske universitet, Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, 2020. 218 s. Heftet.

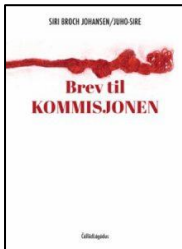
Maja Kristina Jåma: Sjædtoeh – medisinplanter i sørsamisk område

Digitalt temahefte (PDF) om medisinplanter i sørsamisk område. Tekst på sørsamisk. Kjenner du til de ulike medisinplantene i det sørsamiske området? Vet du hvor du kan finne de ulike medisinplantene? Og vet du hvordan man sanker, ivaretar og tilbereder medisinplanter i trå med sørsamisk tradisjoner? Heftet innledes med en beskrivelse om bruken av medisinplanter i det sørsamiske området og viktigheten av å samle dem på en forsvarlig måte. Videre beskrives et utvalg av ulike medisinplanter, hvordan de plukkes, ivaretas og tilberedes. Heftet avsluttes med en oversikt over medisinplantene og bruken av dem. Aajege, 2020. 40 s. (PDF)

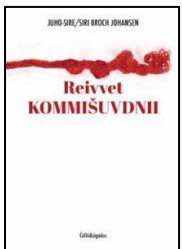
Anne-Britt Harsem: Lena fra Tysfjord – en historie om rasisme, svik og forsoning

En frittstående oppfølger til Den mørke hemmeligheten i Tysfjord (2019). Den handler om alvorlige overgrep, vold og omsorgssvikt i en liten samisk bygd. Den ble formidlet gjennom historien til Liv. Denne er historien fortalt fra perspektivet til Livs mor Lena. Denne boka går en og to generasjoner tilbake i tid og belyser hvordan det var å være lulesame i Tysfjord, belyst av temaer som forsoningspolitikk, rasehat og rasisme. ISBN: 978-82-02-65891-5. Cappelen Damm, 2020. 189 s. Innb. 379.-

Siri Broch Johansen: Brev til kommisjonen

En samling med personlige brev til Sannhets- og forsoningskommisjonen om konsekvenser av fornorskningen. Johansen skriver ikke bare på vegne av seg selv og sin egen fortelling, men også fortellingen til mange samer, og på vegne av samene. Særlig er temaene i brevene knyttet til det samiske språket som er forfatterens hjertespråk, men ikke morsmål. Norsk tekst. ISBN: 978-82-8263-354-3. ČálliidLágádus, 2020. 186 s. Heftet.

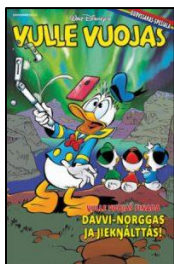
Siri Broch Johansen: Reivvet kommišuvdnii

En samling personlige brev til Sannhets- og forsoningskommisjonen om konsekvenser av fornorskningen. Hun skriver ikke bare på vegne av seg selv og sin egen fortelling, men også fortellinger til mange samer, og på vegne av samene. Særlig er temaene i brevene knyttet til det samiske språket som er forfatterens hjertespråk, men ikke morsmål. Nordsamisk tekst. ISBN: 978-82-8263-355-0. ČálliidLágádus, 2020. 186 s. Heftet.

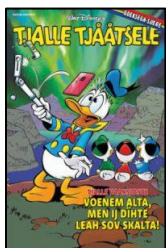
Samiske rettsforhold – Ottar nr. 331, 3/2020

Spørsmålet om eiendomsretten til grunnen i Finnmark har engasjert mange, ikke minst historikere og jurister – og befolkningen i fylket. Finnmarksloven i 2005 erkjente at «Samene har kollektivt og individuelt gjennom langvarig bruk av land og vann opparbeidet rettigheter til grunn i Finnmark» (§5). Dette har vært utredet siden 1980-tallet og behandlet rettslig både av Finnmarkskommisjonen og Høyesterett. Men fremdeles har man ikke avklart spørsmålet om hvilke rettigheter samene har til de ressursene som de har utnyttet over lang tid. Tromsø museum – Universitetsmuseet, nr. 331- 3/2020.- 48 s.

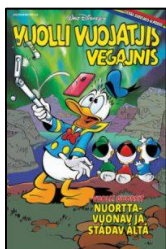
Alekander Kirkwood Brown: Vulle Vuojas – Vulle Vuojas finada Davvi-Norggas ja Jieknáltás!

Spesialutgave på nordsamisk av Donald Duck besøker Nord-Norge og Kaldtja. Bli med Skrue, Donald og guttene til Norge og Alta, det vil si KALDTJA! Den nordnorske nordlyshistorien starter på Alta (Kaldtja) lufthavn, fortsetter via Skrues iglo-ishotell før den tar oss med helt ut på viddene. På hver sin snøskuter blir Donald og de andre endene kjent med både Finnmarksløpet (Skrinnmarksløpet) og en maskin som lager falskt nordlys! Historien tar til slutt helt av når altaværing og hopplegende Bjørn Wirkola (Ørn Knirkola) gjør sitt livs hopp. ISBN: 978-82-429-6805-0. Egmont serieforlaget, 2020. Heftet.

Aleksander Kirkwood Brown: Tjalle Tjåatsele – Tjalle vaaksjostevoenem Alta, men ij dihte Leah sov skalta!

Spesialutgave på sørsamisk av Donald Duck besøker Nord-Norge og Kaldtja. ISBN: 978-82-429-6806-7. Egmont serieforlaget, 2020. Heftet.

Aleksander Kirkwood Brown: Vuolli Vuojatjis Vegajnis – Vuolli guossit nuortta-vuonav ja stádav Áltá

Spesialutgave på lulesamisk av Donald Duck besøker Nord-Norge og Kaldtja. ISBN: 978-82-429-6807-4. Egmont serieforlaget, 2020. Heftet.

Vennlig hilsen -Dearvuod̥aguin

Edel Olsen
Rådgiver Troms og Finnmark fylkesbibliotek - Samisk bibliotekjeneste
Kulturetaten

Troms og Finnmark fylkeskommune fylkeskommune